

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

20 בנובמבר 2017

1167

ב' בכסלו התשע"ח

עמוד

הצעת חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ח-2017 84

הצעת חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ח-2017

1. תיקון סעיף 332 – הוראת שעה
בחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954, בסעיף 332(ד), במקום הקטע החל במילים "שהוראת השחייה" עד המילים "שניתנו לו" יבוא "שקיבל רישיון זמני לישיבת ביקור לפי סעיף 2(א)5 לחוק הכניסה לישראל, הפר מגבלה לעניין האזור הגאוגרפי לשהייתו שנקבעה לפי סעיף 2(2) לחוק האמור ברישיונו".

דברי הסבר

תיקון מס' 3 ביטא את מדיניות הממשלה, שלפיה יש להחיל הסדר משפטי ייחודי ומחמיר יותר על מסתננים, בשונה מהדין החל על שוהים שלא כדין לפי חוק הכניסה לישראל. זאת משום שבשונה משוהה שלא כדין, אשר נכנס לישראל דרך מעבר גבול חוקי ורשמי באמצעות דרכון של מדינת חוץ, ואשר ניתנה לו אשרת כניסה לתקופה נקובה כתייר או למטרות עבודה ורק בהמשך הפך לשוהה שלא כדין, הרי שמסתנן נכנס לישראל בידעין שלא דרך תחנת גבול, בלא מסמכי זיהוי רשמיים ובאופן בלתי מתועד.

מעבר לכך שכניסתו כאמור של מסתנן בלתי מתועד לישראל היא מלכתחילה בלתי חוקית, כניסה בדרך זו אף מקשה על יכולתן של רשויות המדינה לברר את זהותו, מדינת אזרחותו או מדינת תושבותו ומוצאו של המסתנן, ועל היכולת המעשית להרחיקו מישראל למדינה כלשהי, וממילא שאלת הרחקתו מישראל כרוכה במורכבות וקושי נוספים בשים לב למדינות המוצא העיקריות מהן הגיעו רוב המסתננים לישראל. על כן מוצדק לקבוע דין מחמיר יותר על מסתנן מאשר על נתין זר שנכנס לישראל כדין, והפך, לאחר שפקעו אשרתו ורישיון ישיבתו בישראל, לשוהה שלא כדין לפי חוק הכניסה לישראל.

מכוח תיקון מס' 3, שנקבע כהוראת שעה למשך שלוש שנים, היה ניתן להחזיק מסתננים במשמורת לתקופה של עד שלוש שנים, בכפוף לעילות השחרור שנקבעו בחוק, ובהן טעמים הומניטריים מיוחדים וקצב בדיקת הבקשות למקלט של מי שהושמו במשמורת.

נגד חוקתיותו של תיקון מס' 3 הוגשה עתירה לבית המשפט העליון – בג"צ 1146/12 אדם נ' הכנסת (פורסם בנבו, 16.9.2013). (להלן – פרשת אדם), שבסופה קבע בית המשפט העליון בהרכב מורחב וריש השעה שופטים, ביום י"ב בתשרי התשע"ד (16 בספטמבר 2013), כי סעיף 332 לחוק, אינו חוקתי וכי כלל ההוראות בטלות, שכן טמונה בו פגיעה בלתי מידתית בזכות לחירות ולכבוד האדם הקבועים בחוק יסודי: כבוד האדם וחירותו.

בעקבות פסק הדין בפרשת אדם, ובניסיון לעגן בחוק אמצעים חלופיים ויעילים להתמודדות עם ההשלכות החמורות הנובעות מתופעת ההסתננות, שפגיעתם במסתננים תהיה פחותה ושיעמרו בעקרונות שנקבעו בפסק הדין האמור, נחקק ביום ח' בטבת התשע"ד (11 בדצמבר 2013) חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (תיקון מס' 4 והוראת שעה), התשע"ד-2014 (ס"ח התשע"ד עמ' 74) (להלן – תיקון מס' 4).

כללי למדינת ישראל גבולות יבשתיים וימיים באורך מאות קילומטרים עם שכנותיה. מראשיתו של גל ההסתננות לפני למעלה מעשור ועד היום נתפסו למעלה מ-60,000 בני אדם שהסתננו לישראל שלא דרך תחנות גבול. אמנם מרבית המסתננים נכנסו לישראל דרך הגבול עם מצרים טרם השלמת גידורו, אך גם לאחר השלמת גדר הגבול עם מצרים לא ניתן למנוע לחלוטין מעבר מסתננים נוספים דרך הגבול האמור, כמו גם דרך גבולותיה האחרים של המדינה, לתוך תחומי מדינת ישראל.

ההסדר החקיקתי הייחודי החל על מסתננים לפי החוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954 (להלן – החוק או החוק למניעת הסתננות) נועד לטפל בתופעת ההסתננות רחבת ההיקף שעמה התמודדה ישראל בעשור האחרון. השלכותיה של התופעה באות לידי ביטוי, בין השאר, בפגיעה במרקם החיים בחברה הישראלית, פגיעה בשוק העבודה והטלת נטל משמעותי על מערכות שונות דוגמת מערכת החינוך, מערכת הבריאות ומערכת הרווחה.

בשטחי מדינת ישראל נמצאים כיום כ-40 אלף נתינים (לא כולל ילדיהם שנולדו בארץ) ממדינות אפריקה (אריטריאה וסודן) אשר נכון לעת הזו מדינת ישראל נוהגת כלפיהם במדיניות זמנית של אי-הרחקה. לשהייתם של אוכלוסייה זו, שלא כדין, יש השלכות שליליות רבות – חברתיות, כלכליות ואחרות, ובהן גם פגיעה בשלטון החוק ובזכותה של המדינה לקבוע מי יכנס בשעריה ומי יורשה לשהות בה. מציאות זו מביאה לכך שיש צורך למצוא פתרונות חלופיים להרחקתם של השוהים שלא כדין ולצמצום ההשפעות השליליות הנובעות משהייתם כאן.

לנוכח המצב המתואר לעיל, פנתה הממשלה לעגן בחוק הסדר משפטי ייחודי ומחמיר יותר על מסתננים, בשונה מהדין החל על שוהים שלא כדין לפי חוק הכניסה לישראל, הכול כמפורט להלן.

בינואר 2012 נחקק חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (תיקון מס' 3 והוראת שעה), התשע"ב-2012 (ס"ח התשע"ב, עמ' 119) (להלן – תיקון מס' 3). טרם חקיקתו של התיקון האמור הושמו מסתננים במשמורת לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן – חוק הכניסה לישראל), אך שוחררו ממנה לאחר פרק זמן קצר יחסית, בין השאר, משום שחוק הכניסה לישראל אינו מאפשר, בכלל, החזקה של אדם במשמורת למשך יותר מ-60 ימים, בכפוף לסייגים שנקבעו בו לעניין המשך החזקתו במשמורת של שוהה שלא כדין.

¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 160; התשע"ו, עמ' 544.

2. בחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (תיקון מס' 3 והוראת שעה), התשע"ב-2012,² בסעיף 10, במקום "חוק למניעת הסתננות ולהבטחת יציאתם של מסתננים מישראל (תיקוני חקיקה והוראות שעה), התשע"ה-2014" יבוא "חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ח-2017".

ד ב ר י ה ס ב ר

להוראות פרק ד' לחוק, המקנות לממונה ביקורת הגבולות סמכות להורות למסתנן לשהות במרכז שהייה חולות, קבע בית המשפט כי למעט הוראות סעיפים 323 ו-324 לחוק, שלפיהם התקופה המרבית לשהייה במרכז שהייה למסתננים עומדת על 20 חודשים – שדין בטלות, שאר הוראות הפרק צולחות את הביקורת החוקתית.

לאור פסיקת בית המשפט העליון בפרשת טשומה, נחקק ביום ב' באדר א' התשע"ו (11 בפברואר 2016) חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ו-2016 (ס"ח התשע"ו, עמ' 544) (להלן – הוראת שעה התשע"ו). במסגרת הוראת שעה האמורה תוקנו סעיפים 323 ו-324 לחוק כך שמשך השהייה המרבי במרכז שהייה למסתננים לא יעלה על 12 חודשים.

פרק ג' לחוק בתיקוני חקיקה מס' 5 וכן פרק ד' לחוק, בנוסחו באותו תיקון ותיקוניו בהוראת שעה התשע"ו, כמו גם הוראות השעה בתיקון האמור שעניינן הגברת האכיפה כלפי מעסיקי מסתננים, עומדים בתוקף עד יום כ"ט בכסלו התשע"ח (17 בדצמבר 2017). הואיל וכאמור, ההסדר הקיים בחוק הכניסה לישראל אינו נותן מענה מספק לתופעת ההסתננות ואינו מאפשר להתמודד אתה באמצעים אפקטיביים שיש בהם כדי להגשים את התכלית שאותה קבע בית המשפט כתכלית ראויה, מוצע, ככלל, להאריך את תקופת תוקפם של ההסדרים האמורים בשלוש שנים נוספות.

עם זאת, את תוקפו של פרק ד' לחוק, שעניינו מרכז שהייה חולות מוצע להאריך לתקופה של שלושה חודשים בלבד. זאת מאחר שהמדינה, בעקבות פסק דינו של בית המשפט העליון בעניין ע"ע 8101/15 אלמסגד גריסוס צגטה נ' שר הפנים (פורסם באר"ש, 28.8.2017), אשר דן בדרישה ליציאת מסתננים למדינות שלישיות, פעלה לתיקון ההסכם הקיים עם המדינה השלישית וכתת כוונתה להביא ליציאתם של מסתננים למדינות שלישיות בהיקף נרחב. במצב דברים זה, וככל שיהיה ניתן להביא ליציאתם של מסתננים גם ממרכזי הערים ישירות למדינה השלישית, תשוב ותיבחן בתום תקופת שלושת החודשים האמורה מידת הצורך בהמשך קיומו של מרכז שהייה חולות.

כמו כן מוצע לערוך תיקון מבהיר בסעיף 323(ב) לחוק ולתקן את הגדרת המונח "מסתנן" בהוראות השעה שעניינן הגברת האכיפה כלפי מעסיקי מסתננים, קרי סעיפים 5 ו-6 לתיקון מס' 5. לבסוף, מוצע להאריך, בשנה אחת, את תקופת תוקפו של האיסור על הוצאת רכוש של מסתנן, אשר נקבע בהוראת שעה בחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ג-2013 (ס"ח התשע"ג, עמ' 78) (להלן – הוראת שעה התשע"ג), הכול כמפורט להלן.

סעיף 1 מכוח הסמכות הרחבה המוקנית לשר הפנים בחוק הכניסה לישראל, רשאי הוא, בין שאר הכלים שברשותו, להורות על הוספת תנאים מובנים ברישיונות הניתנים לזרים לפי סעיף 2 לחוק האמור. כלי

תיקון מס' 4 קבע שני הסדרים המעגנים יחד מארג של אמצעים לטיפול בתופעת ההסתננות – פרק ג' לחוק שעניינו מיתקן משמורת במתכונת מידתית מזו שנקבעה בתיקון מס' 3, ופרק ד' לחוק שעניינו מרכז שהייה פתוח. גם הסדרים אלה נקבעו בהוראת שעה למשך שלוש שנים.

גם כנגד חוקתיותו של תיקון מס' 4 הוגשה עתירה לבית משפט העליון – בג"ץ 8425/13 איתן מדיניות הגירה ישראלית ואח' נ' ממשלת ישראל (פורסם באר"ש, 22.9.2014) (להלן – פרשת איתן). ביום כ"ז באלול התשע"ד (22 בספטמבר 2014) קבע בית המשפט העליון בפסק דינו בעתירה כי סעיף 330 לחוק, שענינו במיתקן המשמורת, אינו חוקתי ועל כן – בטל, זאת בשל פגיעתו הקשה והבלתי מידתית בזכות החוקתית לחירות ולכבוד. כמו כן קבע בית המשפט העליון כי גם פרק ד' לחוק, שמכוחו הוקם מרכז שהייה, פוגע בזכות לכבוד ולחירות ועל כן – בטל. עם זאת, נתן בית המשפט למדינה ארכה של 90 ימים שבמהלכם הושעתה בטלותו של פרק ד', כדי לאפשר לממשלה לגבש ולעגן בחוק הסדר מאוזן יותר שיתן מענה לקשיים החוקתיים המתוארים.

חוק למניעת הסתננות ולהבטחת יציאת מסתננים מישראל (תיקוני חקיקה והוראות שעה), התשע"ה-2014 (ס"ח התשע"ה, עמ' 84) (להלן – תיקון מס' 5), נחקק בעקבות פסק הדין בפרשת איתן והתקבל בכנסת ביום ט"ז בכסלו התשע"ה (8 בדצמבר 2014). החוק האמור תיקן את החוק למניעת הסתננות בשני עניינים עיקריים: פרק ג' לחוק, שעניינו מיתקן משמורת במתכונת מידתית מזו שנקבעה בתיקון מס' 4, ופרק ד' לחוק, שעניינו מרכז שהייה פתוח, גם כן במתכונת מידתית יותר מזו שעוגנה בתיקון האמור. זאת בשם לב לקביעות בית המשפט העליון בפרשת איתן ולתכליות החוק כאמצעי להגשמת מדיניות הממשלה והכנסת. הסדרים אלה נקבעו אף הם בהוראת שעה לשלוש שנים.

נוסף על ההסדרים שנקבעו מחדש בפרקים ג' וד' לחוק למניעת הסתננות, כלל תיקון מס' 5 גם תיקונים בחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (להלן – חוק עובדים זרים), ובחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996, וזאת במטרה להבטיח את יציאתם של עובדים זרים, ובהם מסתננים, מישראל במועד ולהגביר את האכיפה בכל הנוגע להעסקת עובדים זרים, ובכלל זה מסתננים. כמו כן כלל התיקון האמור הוראות שעה שנועדו להגביר את האכיפה כלפי מעסיקי מסתננים (ראו סעיפים 5 ו-6 לתיקון מס' 5).

כנגד חוקתיותו של תיקון מס' 5 הוגשה עתירה לבית המשפט העליון – בג"ץ 8665/14 טשומה נגה דסטה נ' הכנסת (פורסם באר"ש, 11.8.2015) (להלן – פרשת טשומה). ביום כ"ו באב התשע"ה (11 באוגוסט 2015) קבע בית המשפט העליון פה אחד כי הוראת החוק המורה על החזקה במשמורת של מסתננים לתקופה של עד שלושה חודשים (ראו סעיף 30(א)(ג) לחוק בנוסחו בתיקון מס' 5) היא חוקתית. באשר

² ס"ח התשע"ב, עמ' 119; התשע"ה, עמ' 84.

3. תיקון חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ג-2013³, בסעיף 1, ברישה, במקום "התקופה האמורה בסעיף 10 לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (תיקון מס' 3 והוראת שעה), התשע"ב-2012" יבוא "שנה מיום תחילתו של חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ח-2017".

4. תיקון חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (תיקון מס' 4 והוראת שעה), התשע"ד-2013 – בסעיף 10, במקום הסיפה החל במילים "לרבות מקום משמורת" יבוא "לרבות – (1) מקום משמורת כאמור בפסקה (2) להגדרה "מקום משמורת שבסעיף 330(א) לחוק למניעת הסתננות, התשי"ד-1954 (בהגדרה זו – חוק למניעת הסתננות), ומוחזק במקום משמורת כאמור;

(2) מרכז שהייה כהגדרתו בסעיף 32 לחוק למניעת הסתננות, ושווה במרכז שהייה כאמור";

(2) בסעיף 14, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) –

(1) סעיפים 3 ו-10(1) לחוק זה ימשיכו לעמוד בתוקפם עד תום שלוש

שנים מיום תחילתו של חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת

שעה), התשע"ח-2017;

ד ב ר י ה ס ב ר

כאמור, מוצע להאריך את תוקפו של פרק ד' לחוק בשלושה חודשים בלבד. בהתאם, מוצע לתקן את הוראת השעה שבסעיף 10 לתיקון מס' 4 אשר מתקנת, לתקופה מוגבלת, את ההגדרות "מקום משמורת מיוחד" ו"מוחזק במשמורת" שבסעיף 1 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996.

מאחר שלפי הוראת שעה זו להגדרה "מקום משמורת מיוחד" כוללת, בין השאר, את מרכזו שהייה למסתננים, מוצע להגביל את תוקפה לתום שלוש חודשים מיום תחילתו של החוק המוצע, כתוקפו של פרק ד' לחוק (ראו סעיף 14(ב)(2) לתיקון מס' 4, כנוסחו בסעיף 24) להצעת החוק). ההוראה הקוראת לתוך ההגדרה הנזכרת לעיל רק את מקום המשמורת כאמור בפסקה (2) להגדרה "מקום משמורת" בסעיף 330(א) לחוק תישאר על פי המוצע בתוקף למשך שלוש שנים נוספות (ראו סעיף 14(ב)(1) לתיקון מס' 4, כנוסחו בסעיף 24) להצעת החוק).

סעיף 3 במסגרת הוראת שעה התשע"ג נוספו לחוק למניעת הסתננות סעיפים 4 עד 7 אשר קבעו איסור על מסתנן להוציא רכוש מישראל (סעיף 4 לחוק), איסור הוצאת רכוש מישראל עבור מסתנן (סעיף 7 לחוק) והוראה עונשית על הפרת האיסורים האמורים (סעיף 7 לחוק). תוקפה של הוראת השעה הוארך במסגרת תיקון מס' 5 כך שהוראות אלה עומדות בתוקף עד יום כ"ט בכסלו התשע"ח (17 בדצמבר 2017). במטרה לבחון את האפקטיביות של האיסור ביחס לתכליות העומדות בבסיסו, מוצע להאריך את תוקפן של ההוראות האמורות בשנה אחת נוספת.

זה מאפשר לו לפקח על אוכלוסיית הזרים השווה בארץ בכלל ועל אוכלוסיית המסתננים בפרט.

אחת המגבלות שרשאי שר הפנים לעגן ברישיון, ככלי להתמודד עם השלכותיה הקשות של תופעת ההסתננות ובראשן ריכוזן של אוכלוסיות המסתננים במרכזי הערים, היא מגבלה גאוגרפית, כלומר הגבלת המסתנן לשהייה באזור גאוגרפי כאמור ברישיון.

כאמור, מוצע לתקן את סעיף 32(ד) לחוק ולהבהיר שהסמכות להורות על העברת מסתנן למשמורת תחול על כל מסתנן שהפר את המגבלות הגאוגרפיות שנקבעו ברישיונו, וזאת בלא קשר לשאלה אם ניתנה לגביו בעבר או אם ניתן לתת לו, הוראת שהייה. כך תתאפשר אכיפה של מגבלות גאוגרפיות גם כלפי מסתננים שלא ניתנה לגביהם בעבר הוראת שהייה. התיקון המוצע מתיישב עם תכליותיו של החוק, ובהן רצונו של המחוקק לתת לממשלה כלים שיאפשרו לה לפעול להוצאת המסתננים ממרכזי הערים.

סעיפים כאמור בחלק הכללי של דברי ההסבר ומהטעמים 2 ו-4 כמפורט בו, מוצע להאריך את תוקפם של סעיפים 2, 4 ו-6 לתיקון מס' 3 וסעיפים 330 עד 130 לחוק כנוסחם בסעיף 5 לתיקון מס' 3, כך שאלה ימשיכו לעמוד בתוקפם עד תום שלוש שנים מיום תחילתו של החוק המוצע.

כמו כן מוצע, מאותם טעמים, להאריך את תוקפו של סעיף 3 לתיקון מס' 4 (המתקן את סעיף 9 לחוק) כך שימשיך לעמוד בתוקף למשך שלוש שנים נוספות מיום תחילתו של החוק.

³ ס"ח התשע"ג, עמ' 78; התשע"ה, עמ' 84.

⁴ ס"ח התשע"ה, עמ' 74; התשע"ה, עמ' 84.

(2) סעיף 10(2) לחוק זה ימשיך לעמוד בתוקפו עד תום התקופה האמורה בסעיף 8(א)(2) לחוק למניעת הסתננות ולהבטחת יציאתם של מסתננים מישראל (תיקוני חקיקה והוראות שעה), התשע"ה-2014.

תיקון חוק
למניעת הסתננות
ולהבטחת יציאתם
של מסתננים
מישראל (תיקוני
חקיקה והוראות
שעה)

5. בחוק למניעת הסתננות ולהבטחת יציאתם של מסתננים מישראל (תיקוני חקיקה והוראות שעה), התשע"ה-2014⁵ (להלן – חוק למניעת הסתננות ולהבטחת יציאתם של מסתננים מישראל) –

(1) בסעיף 5 –

(א) האמור בו יסומן "א" ובו, במקום "מהיום האמור" יבוא "מיום תחילתו של חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ח-2017", ובמקום הסיפה החל במילים "שחלה לגביו" יבוא "(בסעיף זה – חוק למניעת הסתננות), שמתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) פג תוקף הרישיון הזמני לישיבת ביקור שניתן לו לפי סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל;

(2) בידו רישיון זמני לישיבת ביקור שניתן לו לפי סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל והוא מועסק בניגוד למגבלה לעניין האזור הגאוגרפי שנקבעה, לפי סעיף 6(2) לחוק האמור, ברישיונו;

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בתקופה האמורה בסעיף 8(א)(1) לחוק זה יקראו את ההגדרה "מסתנן" שבסעיף 2(א) לחוק עובדים זרים, המובא בסעיף קטן (א), כאילו בסופה יבוא:

"(3) חלה לגביו הוראת שהייה שניתנה לפי סעיף 32ד(א) לחוק למניעת הסתננות";

(2) בסעיף 6 –

(א) בסעיף קטן (א), ברישעה, במקום "מהיום האמור" יבוא "מיום תחילתו של חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ח-2017";

(ב) בסעיף קטן (ב), בהגדרה "מסתנן", במקום הסיפה החל במילים "שחלה לגביו" יבוא "(בסעיף זה – חוק למניעת הסתננות), שמתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) פג תוקף הרישיון הזמני לישיבת ביקור שניתן לו לפי סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל;

(2) בידו רישיון זמני לישיבת ביקור שניתן לו לפי סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל והוא מועסק בניגוד למגבלה לעניין האזור הגאוגרפי שנקבעה, לפי סעיף 6(2) לחוק האמור, ברישיונו;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 5(1) ו-2

מוצע לתקן את הגדרת המונח "מסתנן" בשתי הוראות השעה כך שהענישה הפלילית המוגברת הקבועה בחוק עובדים זרים כלפי מעסיקיהם של המסתננים, והקנסות המינהליים הקבועים בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985, כלפי מעסיקים כאמור, תחול גם על מעסיקי מסתננים אשר אוחזים ברישיון זמני לישיבת ביקור שניתן להם לפי סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל, אך עובדים בניגוד להגבלה גאוגרפית שנקבעה ברישיון שניתן להם.

סעיפים 5 ו-6 לתיקון מס' 5 קובעים הוראות שעה שענינן ענישה פלילית מוגברת כלפי מעסיקהם של מסתננים (סעיף 5) וענישה מינהלית מוגברת כלפי מעסיקים כאמור (סעיף 6). כיום כוללת ההגדרה "מסתנן" שבהוראות השעה האמורות גם מסתנן שחלה לגביו הוראת שהייה.

⁵ ס"ח התשע"ה, עמ' 84.

(ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), בתקופה האמורה בסעיף 8(א1)(2) לחוק זה, יקראו את ההגדרה "מסתנן" שבסעיף קטן (ב) כאילו בסופה יבוא:

"(3) חלה לגביו הוראת שהייה שניתנה לפי סעיף 32ד(א) לחוק למניעת הסתננות";

(3) בסעיף 8, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) על אף הוראות סעיף קטן (א) –

(1) סעיף 1(1) לחוק זה ימשיך לעמוד בתוקפו שלוש שנים מיום תחילתו של חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ח–2017 (בסעיף קטן זה – הוראת שעה התשע"ח);

(2) סעיף 1(2) ו-(3) לחוק זה ימשיך לעמוד בתוקפו שלושה חודשים מיום תחילתה של הוראת שעה התשע"ח."

בחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה), התשע"ו–2016⁶, בסעיף 3, במקום "בסעיף 8(א)" יבוא "בסעיף 8(א1)(2)".

6. תיקון חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה)

סעיף 1 לחוק זה יעמוד בתוקפו עד תום התקופה האמורה בסעיף 8(א1)(2) לחוק למניעת הסתננות ולהבטחת יציאתם של מסתננים מישראל, כנוסחו בסעיף 5(3) לחוק זה.

7. תוקף

ד ב ר י ה ס ב ר

את תוקפו של פרק ד' לחוק בשלושה חודשים בלבד מיום פרסומו של החוק המוצע (ראו סעיף 8(א1)(2) לתיקון מס' 5 כנוסחו בסעיף 5(3) להצעת החוק). בסיומה של תקופה זו ישוב וייבחן הצורך בהמשך קיומו של מרכז השהייה חולות, בין השאר נוכח האפשרות להביא ליציאתם של מסתננים ממרכזי הערים ישירות למדינה השלישית.

לאור התיקון המוצע לעיל של סעיף 8 לתיקון מס' 5, מוצע לתקן בהתאם את סעיף 3 להוראת שעה התשע"ו שעניינה הוראות הנוגעות למרכז השהייה.

לבסוף מוצע כי תוקפם של ההסדרים בעניין החוקה במשמורת יוארך בשלוש שנים נוספות (ראו סעיף 8(א1)(1) לתיקון מס' 5 כנוסחו בסעיף 5(3) להצעת החוק).

מאחר שכאמור, מוצע להגביל את תוקפו של פרק ד' לחוק לשלושה חודשים מיום תחילתו של התיקון המוצע, מוצע לקבוע כי ההגדרה "מסתנן" שבהוראות השעה תכלול גם מסתנן שחלה לגביו הוראת שהייה, רק בתקופת תוקפו של פרק ד' כאמור (ראו סעיפים 5(1)(ב) ו-2(ג)) להצעת החוק.

סעיפים 5(3), 6 ו-7

סעיף 8(א) לתיקון מס' 5 הגביל את תוקפם של ההסדרים בעניין החוקה במשמורת ובעניין מרכז השהייה, כפי שנקבעו בסעיף 1 לאותו תיקון, לשלוש שנים מיום תחילתו. כאמור, לנוכח תיקונו של ההסכם עם המדינה השלישית וכוונתה של המדינה להביא ליציאתם של מסתננים בהיקף נרחב למדינות שלישיות, מוצע להאריך

⁶ ס"ח התשע"ו, עמ' 544.

